

Nr 32

Utlåtande med anledning av väckta motioner om utredning rörande en redskapsprovningsanstalt för fisket.

I två inom riksdagen väckta, till jordbruksutskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 195 av herrar *Björnberg* och *Arrhén* samt II: 230 av herr *Svensson* i Krokstorp *m. fl.* har yrkats, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om en utredning i syfte att framlägga förslag till en redskapsprovningsanstalt för fisket.

Beträffande de skäl, som åberopats till stöd för motionärernas hemställan, torde utskottet få hänvisa till framställningen i motionerna.

Över motionerna har yttranden inhämtats från fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök och Sveriges fiskares riksförbund.

Fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök har i sitt den 5 mars 1955 dagtecknade yttrande förordat att styrelsen får i uppdrag att utreda frågan om lämpliga åtgärder för åstadkommande av erforderlig redskapsprovning för fiskerinäringen. Såsom motivering härför har styrelsen anfört i huvudsak följande.

Behovet av bättre möjligheter för provning av fiskredskap har länge gjort sig gällande. Sporadiskt, i liten utsträckning och med ganska primitiva hjälpmedel har visserligen provning av olika garnkvaliteters hållbarhet och nätimpregneringsmedels lämplighet utförts vid fiskeristyrelsens sötvattenlaboratorium vid sidan av laboratoriets mera ordinarie arbete, men dessa undersökningar har naturligtvis varit alldeles otillräckliga. Det torde emellertid kunna ifrågasättas om det nu vore motiverat att för sådan provningsverksamhet inrätta en särskild anstalt. Ändamålsenligare, åtminstone för närvarande, vore måhända en viss utbyggnad av ettdera eller båda av styrelsens fiskerilaboratorier, så att de i betydligt större utsträckning än nu kunde ägna sig åt redskapsprovning.

Styrelsen erinrar i detta sammanhang om att 1954 års riksdag (JOU 1954: 42) anhållit, att Kungl. Maj:t om möjligt till 1955 års riksdag ville framlägga förslag om byggandet av ett nytt statligt undersökningsfartyg för fisket. Av motiven för riksdagens beslut framgår, att detta fartyg till väsentlig del borde användas för fiskeritekhniska försök med nya fiskredskap och andra hjälpmedel. Genom samarbete mellan laboratorierna, sedan dessa utbyggts som nyss antytts, och detta fartyg torde mycket värdefulla resultat kunna åstadkommas. Det är denna fråga som uppenbart erfordrar en närmare utredning. En sådan torde kunna utföras av fiskeristyrelsen med biträde av erforderlig expertis.

I sitt yttrande, dagtecknat den 12 mars 1955, har *Sveriges fiskares riksförbund* tillstyrkt bifall till motionerna. Såsom stöd härför har förbundet anfört bl. a. följande.

De svenska fiskarna är kända för att vara duktiga yrkesmän och strävar ständigt efter att hålla sitt yrke på toppen av vad som kan presteras. Såsom ett resultat av denna målmedvetna strävan kan framhållas att svenskfångad fisk på grund av sin vanligen höga kvalitet röner uppskattning även utomlands. I fråga om fångstredskapen bedriver fiskarna ständigt egna experiment. Detta förhållande har i hög grad bidragit till att fiskemetoderna förbättrats och att nya och bättre fångstredskap kunnat tagas i bruk.

Dessa experiment kostar givetvis fiskarna både tid och pengar. Det har också inträffat, att lyckade experiment måst upphöra på grund av att ekonomiska förutsättningar saknats. I samband med tillkomsten av syntetiska fibrer för fiskgarn har fiskarna ställts inför ganska stora problem. Vid de fiskeförsök, som anordnats, har nämligen kunnat konstateras att redskap, som tillverkats av bl. a. nylon, i vissa fall varit betydligt överlägsna sådana, som tillverkats av bomullsgarn. I vissa fall däremot har hållbarheten icke motsvarat förväntningarna, varigenom fiskarna förorsakats stora förluster.

Även i fråga om impregneringsmetoder för fiskredskap föreligger stora differenser. Givetvis skulle det vara av mycket stort värde, om fiskarna vid sina nyinköp skulle kunna erhålla uppgifter om materialets hållbarhet. Samma förhållande kan också återopas i fråga om de många nya tekniska hjälpmedel för fisket, som under senare år kunnat tagas i bruk. Många olika fabrikat exempelvis av ekolod föres i marknaden, vilket gör, att fiskarna helt naturligt är rådvilla, då de skall göra sina inköp. I de flesta fall har de endast tillverkarnas uppgifter att hålla sig till. Då det ibland förekommer, att nya hjälpmedel släppes ut för försäljning innan de blivit i tekniskt avseende fulländade, kan fiskarna åsamkas både svårigheter och förluster.

I motionerna framhålles, att en redskapsprovninganstalt sedan lång tid tillbaka funnits på jordbrukets område, där maskiner och redskap vetenskapligt utprovats och försetts med deklaration över prestanda. Helt naturligt skulle det vara av stort värde för fisket och fiskarna, om maskiner och redskap, som användes inom fisket, likaledes kunde vetenskapligt utprovas innan de släppes ut i marknaden. På vad sätt dylika utprovningar skulle kunna genomföras bör en utredning kunna klarlägga. Ett sätt är givetvis, att nuvarande fiskerilaboratorier på ostkusten och västkusten upprustas med personal och andra förutsättningar. En annan utväg är, att en speciell redskapsprovninganstalt för fisket inrättas. Under alla förhållanden bör dessa frågor närmare utredas.

Utskottet. I likhet med motionärerna anser utskottet, att det skulle vara av stort värde för fiskarna, om maskiner och redskap, som användes inom fisket, i större utsträckning än hittills kunde vetenskapligt utprovas, innan de släpptes ut i marknaden. Utskottet ifrågasätter emellertid, om det är motiverat att för sådan provningsverksamhet inrätta en särskild anstalt. I likhet med fiskeristyrelsen finner utskottet det mera ändamålsenligt att den redan pågående provningen på området intensifieras genom att ettdera eller båda av styrelsens fiskerilaboratorier får större resurser för sådan verksamhet. Men även andra utvägar, såsom en utvidgning av statens maskin- och redskapsprovninganstalters insatser i fråga om fiskets maskiner och redskap, torde böra undersökas. En sådan undersökning synes emellertid enligt utskottets förmenande kunna företagas av fiskeristyrelsen utan någon formig framställning i ämnet från riksdagens sida.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,
att motionerna I: 195 och II: 230 icke må föranleda någon
riksdagens åtgärd.

Stockholm den 26 oktober 1955

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN

Närvarande: se under utlåtandet nr 31.

Reservation

av herr *Hæggbloom*.